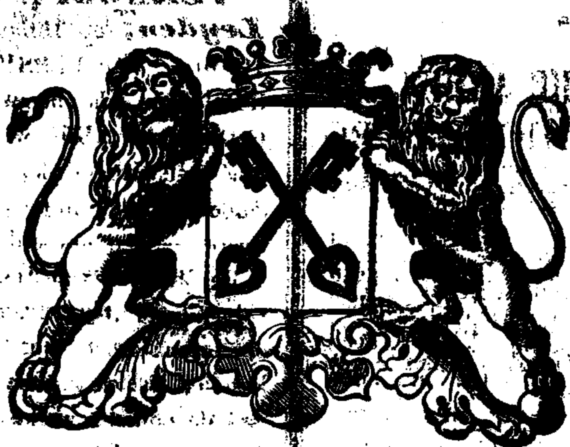
1853. N°. 143.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 30 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het Jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 29 November.

Door de alhier heerschende ziekte zijn van 23 tot 29 November aangetast 5 personen, waarvan 2 overleden.

— De Minister van Marine zal den 6den December doen aanbesteden de levering van 6000 ℔ Hollandsche grasboter, waarvoor de biljetten van inschrijving vóór of uiterlijk op dien dag vóór 12 ure, vrachtvrij aan het Departement van Marine te 's Gravenhage zullen behooren te zijn bezorgd, met opgave in schrijfletters van den prijs per 100 ℔; waarbij tevens moeten worden opgegeven de namen en voornamen, alsmede de woonplaatsen van de inschrijvers en van hunne borgen, op gezegeld papier. De bestekken zullen ter lezing liggen aan het Departement van Marine te 's Gravenhage.

— De Haagsche Predikanten der Herv. gemeente hebben afscheid genomen van mantel en bef. Met eenparigheid van stemmen is in eene hunner vergaderingen besloten, dit costuum niet meer te dragen. Ook de Voorzangers dragen geen mantels en bef meer.

— Als bijlage tot de memorie van beantwoording, op de aanmerkingen in de Afdeelingen der Tweede Kamer op het wetsontwerp tot vermindering der regten op de granen en andere levensmiddelen, heeft de Regering gevoegd den volgenden Staat, aanwijzende den oogst van de hieronder vermelde graansoorten hier te lande, in lasten van 30 mud, volgens opgaven bij het departement van Binnenlandsche Zaken ingekomen.

Jaren.	Tarwe.	Rogge.	Gerst.	Haver.	Boekweit.
1846	39,996	53,283	40,315	68,574	41,985
1847	58,228	125,862	51,499	93,260	32,705
1848	58,297	110.337	48,404	87,800	48,200
1849	51,296	122,968	45,770	95,291	33,882
1850	51,026	112,269	42,672	83,473	32,548
1851	52,772	102,818	40,569	76,155	43,795
1852	50,467	96,942	46,046	89,861	34,968

Nog bevat bovengenoemde Memorie, in antwoord op de vraag hoeveel graan de branders gebruiken, eene berekening bij raming dat er gedurende 1850, 51 en 52 jaarlijks gemiddeld 561,717 mud rogge en 305,574 mud gerst voor jenever zijn verbruikt.

— Onze visschers, die op de haringvangst uit zijn, hebben dit jaar eene nooit gekende voorspoedige vangst. Jammer maar, dat de zegen van God bedorven wordt door de ellendige en kleingeestige wetten der menschen. Ons is van meer dan ééne geloofwaardige zijde verzekerd, dat, hoezeer men tot nu toe de goede sleur-haring tamelijk wel op prijs heeft weten te houden, er echter, in den letterlijken zin des woords, overproductie is. Mogten onze visschers thans een gedeelte van hunnen vangst kaken, de haringvangst ware eene goudmijn, en eene vroeger niet gekende welvaart zoude onze visschersbevolking dankbaar de weldaden van God doen zegenen. Maar, in plaats van dat, zuchten wij nog onder de bescherming, het monopolie en de premie. Een jaar geleden zag men reeds in het verschiet alle die ellendigheden plaats maken voor een stelsel van algeheele en onbekrompen vrijheid; want de Regering en vertegenwoordiging wilden die, en bereidden die voor. En nu? Men hoort van niets. Wij bemoeijen ons nooit met de twisten der politieke partijen, waarin dit blad weinig of geen belang stelt. Maar dat hopen wij toch, dat het niet zal behooren tot de eigenaardigheden van de tegenwoordige rigting, dat zij alles moet veranderen, wat zij van hare voorgangers gevonden heeft, alleen omdat het hun werk was; en dat men oog en oor toch eenmaal, vóór het te laat is, zal gelieven te openen voor de onbedriegelijke stem der waarheid. Wij zeggen aan de tegenwoordige Regering, wat wij zeiden aan de vorige: verbreek al die knellende banden, die gij alleen kunt opleggen aan onze arme visschers, maar waaraan zich noch vreemdeling noch vischgedierte stoort. Schaf af alle die willekeurige reglementen en wetten, die de visscherij niet beschermen, maar doodden; en, in plaats van alle die onzaligheden, geef vrijheid, volkomene, onvoorwaardelijke vrijheid, om te visschen wat men wil, waar men wil, zooveel men wil en zoo men wil.

(*Weekbl. v. h. Regt*).

— Van de stoomboot Flevo, van Amsterdam op Harlingen, is den 26sten de as gebroken, zoodat de boot op zee is blijven liggen, en de passagiers met een ander vaartuig te Harlingen zijn aangebragt.

— De *N. R. C.* deelt het volgende, door ons eenigzins verkorte, verhaal mede van de schipbreuk van het aan den Kinderdijk te huis behoorende barkschip J. C. J. van Speyk, Kapt. J. Noltee.

Den 13den October verlieten wij met een ligte zuidoostelijke koelte de reede van Sollebol!, om onze reis (van Archangel) naar Rotterdam te aanvaarden.

Op den middag van den 14den Oct. peilden wij den hoek van Voronoff, met een aanhoudenden stijven wind, hooge moeijelijke zee en zwaar stampend schip; des namiddags ten 5 ure peilden wij den vuurtoren van Moschovitz-eiland, op een afstand, naar gissing, van 5½ mijl. Ten 5½ ure werd *overal* gemaakt om te wenden, uithoofde de lucht zeer dik was en ook om de banken van Orlofka, welke wij in den nacht niet wilden passeren. De bemanning was nog niet aan het dek of wij gevoelden dat het schip stootte; men draaide onmiddelijk het roer aan lij, doch het schip weigerde; op dit oogenblik deed het nog twee zware stooten, en toen wij de pompen peilden, was er reeds 6 voeten water in het ruim, en binnen kort 3 voet in de kajuit. Nu was er niets meer aan te doen; wilden we niet allen verdrinken, dan moesten wij het pompen staken en zien dat we met alle man de booten buiten boord kregen. Wij draaiden dan ook bij. Het eerst streken we de giek; doch eene hevige stortzee, deed haar omkantelen, de vanglijn rukte los en helaas! onze 2de Stuurman verdronk vóór mijne oogen, zonder er iets aan te kunnen doen; dat was al één van de 3 booten weg. Toen bragten wij de middelboot te water, die gelukkig buiten boord kwam, met een matroos er in, om deze van het schip vrij te houden. Nu moest de groote boot nog buiten boord; doch naauwelijks waren de takels uitgehoekt, of een dito zee, als die onze giek weggeslagen had, ramde de barkas zoodanig tegen het schip aan, dat deze stuk sprong en zonk.

Het gejammer was verschrikkelijk; de matroos in den sloep riep: »het schip zinkt! menschen, komt in de boot, of het is te laat!" allen liepen dan ook achteruit om in de eenige overgeblevene boot te komen, zoodat ik op het laatst met den Kapitein en nog twee matrozen alleen op het schip was; doch toen het volk buiten boord begon te roepen: »Kapitein! Stuurman! kom spoedig, of wij snijden de vanglijn los!" begonnen wij toch ook om ons leven te denken en gingen in de boot. Naauwelijks waren wij in de boot, of de bootsman sneed de vanglijn los en de boot geraakte van het schip af. Toen waren er nog twee man aan boord; onze bevelen, ons smeeken om ook die twee menschen te redden, was vergeefs; wij kregen ten antwoord: »liever 2 verdrinken dan alle 16." Dat was 's avonds ten 8 ure op den 14den October.

Daar zaten wij nu in eene kleine boot met 16 man, schier zonder eten, zonder drinken, geene kleederen dan die wij aan hadden, en dat in eene felle koude (op circa 70° N. Br.) met harden wind en eene hevige hooge zee; slechts ééne enkele dwarsche zee, en wij waren allen er om koud geweest.

Na verloop van een kwartier uurs zagen wij het schip zinken en dachten met smart aan de beide achtergebleven matrozen, wel wetende hoe spoedig het misschien ook met ons gedaan konde zijn. Zoo bragten wij een nacht door, die niet ligt uit mijn geheugen zal gaan. Met den dag zagen wij land en stuurden er op aan en na de boot op strand gehaald te hebben, beraadslaagden wij wat te doen. Waar waren wij? wij wisten het niet. Wij hadden geen kaart, geen kompas en zagen niets dan besneeuwde bergen, dor, woest en onbewoond. Geen eten; wat moest er van ons worden? Wij besloten om het strand langs te loopen; doch daar het water wassende was en er eene felle branding stond, waren wij genoodzaakt de bergen op te klimmen. Boven zijnde, liepen wij een geruimen tijd berg op, berg af, tot dat wij voor eene rivier kwamen. Eene boot hadden wij niet en het ijs was nog niet sterk genoeg; wij liepen de rivier langs en geraakten al dieper en dieper het land in; daarbij viel er binnen korten tijd meer dan 3 voet sneeuw. Zon of maan zagen wij niet, soms zaten wij half onder water, daar wij door de sneeuw niet zien konden of wij op land of in een moeras waren. Zóó hebben wij 4 dagen en nachten rondgezworven, zonder eten, zonder dak, weinig kleederen en in eene felle koude; van tijd tot tijd sliepen wij een uur in de sneeuw.

Den vijfden dag zagen wij weder eene rivier, liepen haar eenigen tijd langs en zagen aan de andere zijde eene boot. Sommigen hadden den moed reeds

opgegeven en waren blijven liggen; doch de Kapitein, de timmerman, de Hofmeester, twee anderen en ik besloten over het ijs te gaan; doch de eerste viel er in. Toen besloten wij een vlot te maken; gelukkig vonden wij eenige stukken hout, bonden deze met onze halsdoeken aan elkander en gingen zoo, één voor één, over de rivier naar die boot. Wie beschrijft onze vreugde, in die boot vonden wij een zak knolrapen, waarop wij als wilden aanvielen; bij verder onderzoek vond men nog twee brooden, een gezouten visch en een zakje, uijen. Wij schreeuwden en riepen naar het andere volk, doch geen antwoord. Wij besloten hier te blijven en uit te rusten, maakten een bed van mos en bladeren, kropen in die boot zoo digt mogelijk bij elkander, doch de koude belette ons te slapen. Ons lijden was echter nog niet ten einde; den volgenden dag waren de voeten van twee matrozen en een jongen bevroren.

Twee dagen daarna kwamen de overige tien mannen weder bij ons, uitgehongerd en meest allen schier met bevroren handen en voeten; wij hadden nog één brood over, hetwelk onder hen verdeeld werd; loopen kon niemand meer; dus besloten wij maar om hier ons einde af te wachten. Onverwachts kwamen er menschen opdagen en scheen ons onbeschrijfelijk lijden te zullen eindigen. De Russen maakten voor de ergste zieken draagbaren; mijn linkerbeen wilde niet meer mede, en ik moest tusschen twee Russen op één been voort; op het ijs gleden wij dikwerf uit, bij zoodanige gelegenheid verstuitte ik een mijner polsen.

Den 20sten October, des avonds ten 8 ure, kwamen wij in een visschers dorp en werden zeer gastvrij ontvangen. Het zwarte brood en de gezouten visch (het gewone eten van den Rus) smaakte ons als het beste gastmaal; in een warme kamer was ons leger, uit eenige op den grond gelegde rendiervellen bestaande. Den volgenden dag maakten wij dadelijk ons werk, om te zien op welke wijze naar Archangel te komen. Russisch verstonden wij niet, doch door teekens en getallen te schrijven, kwamen wij met die visschers overeen, dat zij ons voor 230 zilveren roebels (omstreeks *f* 450) met twee booten daarheen zouden brengen. Het dorp heette Quoita en lag omtrent 60 Duitsche mijlen van Archangel. Vier dagen echter moesten wij daar nog blijven, daar het te hard woei om met booten in zee te gaan. Eindelijk den 25sten October vertrokken wij; mijn been was iets beter, doch van acht matrozen waren de voeten zoodanig verslimmerd, dat deze reeds begonnen te ontsteken. Den eersten avond gingen wij aan strand, legden een groot vuur aan en gingen daar rondom zitten tot den dag. Den tweeden dag kwamen wij aan het dorp Goedà en den derden aan het dorp Myda, waar wij weder twee dagen moesten vertoeven door den harden wind. Mijn been, dacht ik, was weder in orde, zoodat ik den Kapitein voorsloeg (na wij weder twee dagen gewacht hadden) om met twee man naar Archangel te loopen. Met twee Russen als gidsen, gingen wij den volgenden morgen op weg; doch hoe berouwde het ons! Moeijelijk begaanbaar strand; soms tot aan de knieën in het water; dan berg op dan berg af; dan door bosschen dan over rivieren, als wanneer de gidsen boomen kapten om er over te leggen. Des avonds kwamen wij weder onder dak; doch toen ik rustte begon mijn been mij weder erg pijn te doen. Den volgenden dag leed ik vreeselijk aan mijn been en wij kwamen geheel uitgeput onder dak. Den volgenden dag namen wij weder eene boot aan en kwamen gelukkig den 31sten October te Solleboll aan. Zeer goed werden wij door den Agent en den Hollandschen Consul ontvangen. Wij kregen dadelijk een logement en kleedingstukken. Drie dagen later kwamen de booten met de zieken aan en ook deze werden dadelijk verzorgd; doch door de lange reis waren reeds van drie matrozen en den jongen de teenen afgerot. Onmiddelijk kwamen er Doctoren bij, die aan drie man en den jongen den halven voet afzetten. Bovendien liggen in het hospitaal nog acht man, die misschien hunne voeten zullen verliezen.

's GRAVENHAGE, 29 November.

Bij besluit van 21 dezer, heeft Z. M. bevorderd tot Commandeur der Orde van den Nederl. Leeuw Jhr. Mr. D. T. Gevers van Endegeest, Voorzitter der Commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmermeer; en benoemd tot Ridders van die Orde de Ingenieurs van den Waterstaat J. A. Beyerinck en T. Rock; — en zulks ten einde een bewijs te geven van 's Konings tevredenheid wegens het gelukkig tot stand brengen der grootsche onderneming, aan de zorgen van genoemde Commissie en van de onder haar toezigt werkende Ingenieurs toevertrouwd.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 23sten dezer, is aan Mr. G. A. Fokker, op zijn daartoe gedaan verzoek, verleend eervol ontslag als Kantonregter te Middelburg.

— Bij besluiten van 26 dezer, heeft Z. M. benoemd tot Burgemeester van Vlieland L. Zunderdorp; van Hellevoetsluis W. A. Tenckinck, onder bepaling, dat hij, alvorens afstand moet doen van de betrekking van Secretaris dier gemeente; van Bunnik, Odijk, Rhijnauwen en Werkhoven, Mr. Y. J. H. de Kock, thans Burgemeester van Loenen en Loenersloot; van Loenersloot Mr. W. Nierstrasz, thans Burgemeester van Renswoude, en tot Burgemeester van Westbroek en Achttienhoven W. J. Lagerwey.

— Z. M. heeft bij besluit van den 25sten dezer, benoemd: tot 1sten Luitenant bij het 5de regement, den 2den Luitenant H. C. Mecima, van het corps.

— De Minister van Finantiën zal op aanstaanden Donderdag en de Minister van Marine op aanst. Vrijdag geen gehoor verleenen.

— De vorige Minister van Buitenl. Zaken, de Heer van Zuylen van Nyevelt, heeft een open brief gerigt aan den Heer Jhr. W. Boreel van Hogelanden, Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, strekkende om te blijven ontkennen, dat eenige voorloopige mededeeling omtrent de invoering der Bisschoppelijke hierarchie namens den Pauselijken Stoel is gegeven.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Zaturdag 26 November.

De algemeene beraadslagingen over Hoofdstuk IV (*Justitie*) der Staatsbegrooting voor 1854 worden voortgezet, waarbij de Heeren Bosscha, Godefroi, van Goltstein, Rijk, van der Brugghen, Schimmelpenninck van der Oye, Hugenholtz, Veening, Elout, Groen, Sander, van Eck en Westerhoff het woord hebben gevoerd.

De Minister van Justitie heeft het gesprokene te zamen getrokken tot de volgende punten: 1°. de wetten, waarvan men de voordragt verlangt in het algemeen; 2°. de militaire regtspleging in het bijzonder; 3°. de kleine geregtskosten; 4°. de kosten tot opzending van veroordeelde bedelaars, en 5°. die van de policie; welke punten hij achtereenvolgens behandelde.

Nadat de Minister geëindigd had, hebben nog eenige leden nader het woord gevoerd, sommige sprekers waren geheel, andere gedeeltelijk bevredigd door de oplossing van eenige of meerdere hunner bedenkingen; anderen waren niet tevreden gesteld en motiveerden dus nader hunne bezwaren omtrent de behandelde hoofdzaken bij de rede des Ministers.

De algemeene beraadslagingen zijn vervolgens gesloten.

Een voorstel van den Heer van Akerlaken, om eene avondzitting te houden, wordt aangenomen met 33 tegen 29 stemmen.

Avondzitting van Zaturdag 26 November.

De beraadslagingen over Hoofdstuk IV (*Justitie*) der Staatsbegrooting voor 1854 worden voortgezet.

De 1ste—4de afdeeling geven geen aanleiding tot beraadslaging.

Over de 5de afdeeling (kosten van algemeene of rijks-policie) worden eenige beraadslagingen gevoerd, die door den Minister worden beantwoord.

Vervolgens vestigt de Heer Hugenholtz de aandacht der Regering op het misbruik, dat door autoriteiten bij gelegenheid der verkiezingen gepleegd is.

De Minister antwoordt, dat de Regering hieraan geheel vreemd is gebleven.

De Heer van Hoëvell wil ten deze een onderzoek ingesteld hebben.

Nadat nog eenige sprekers over deze aangelegenheid het woord hebben gevoerd, worden de algemeene beschouwingen over afd. 5 gesloten, en worden de artikelen afzonderlijk behandeld.

Op art. 21 (geheime correspondentie-gelden ten dienste der policie in het algemeen) is door den Heer de Man een amendement ter vermindering van dit cijfer voorgesteld, dat met 35 tegen 22 stemmen werd *verworpen*.

7de afdeeling. (Gebouwen). De Heer Wintgens heeft een overzigt gegeven van het gebrekkige van het cellulaire stelsel, en de nadeelen daaruit ontstaande. Hij gaf der Regering dus wel in bedenking, hier met de meeste omzigtigheid te werk te gaan.

Hierna is het geheele hoofdstuk *aangenomen* met 50 tegen 8 stemmen.

Tegen de Heeren: Hugenholtz, de Lom de Berg, de Poorter, Storm, van Wintershoven, van Akerlaken, van Hoëvell en van Eck.

Na het uitbrengen van eenige rapporten door de commissie van petitiën, bij monde der Heeren Beeije, van der Veen en Donker, is de zitting opgeheven tot aanstaanden Dingsdag, des middags ten 12 ure, als wanneer aan de orde is gesteld de beraadslaging over Hoofdstuk V (binnenl. zaken) der Staatsbegrooting voor 1854.

ROTTERDAM, 28 November.

Dezer dagen is alhier aangehouden zekere in de Banketstraat woonachtige vrouw, ter zake van het uitgeven van een 25 cents stuk, hoogst vermoedelijk valsch, terwijl tevens nog bij haar gevonden zijn, twee 10 cents stukjes, welke mede van valschheid verdacht worden; zijnde alle deze muntstukken van eene bijzondere glansrijke kleur, slecht geacheveerd en waarschijnlijk gegoten van eene compositie. Zij geeft voor, dat de muntstukken echt waren en alleen door aanraking met levende kwik genoemde bijzondere kleur zouden hebben aangenomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 26 November.

De Predikant G. Fletcher, zal morgen in het kerspel St. Luke in deze hoofdstad de leerrede houden, na weinige dagen geleden zijn 106den verjaardag gevierd te hebben. Die eerwaardige grijsaard heeft zich, van de eerste oprigting der Zondagscholen in Engeland af, zeer verdienstelijk gemaakt in het helpen oprigten en uitbreiden dier nuttige instellingen.

— Niettegenstaande jaarlijks gemiddeld 25,000 schepen de rivier de Tyne binnenloopen, bestond er tot hiertoe geen geschikt verblijf aan land voor de zeelieden. Uit aanmerking hiervan heeft nu de Hertog van Northumberland een uitgebreid stuk gronds te North Shields, welks waarde op 1000 £ geschat wordt, kosteloos afgestaan, en zal ook, geheel voor zijne rekening, een zeemanshuis, voor ruim 100 zeelieden, op dien grond doen bouwen, voorzien met eene boekerij, bad- en waschplaatsen, eene leerschool voor de zeevaart enz. Op verlangen van den Hertog moeten de reeders de som van 2000 £ tot begiftiging van het gesticht bijeen brengen, waarvan reeds voor 1600 £ ingeschreven is, terwijl het ontbrekende door eenige Heeren te Shields is gewaarborgd.

— De steenkolenmijnen hier te lande leveren jaarlijks 37 millioen tonnen op, die aan de mijnen eene waarde van omstreeks 10 millioen £ hebben; 120,000 arbeiders worden er toe gebezigd.

— Te Duke's-terrace is een groot gebouw ingestort, waaronder 8 werklieden bedolven werden.

— In 1851 zijn 271 schepen, metende 145,777 ton, uit het Vereenigd Rijk naar Australië gestevend; in 1852 twee malen zooveel, te weten 501 schepen van 304,118 ton; en in de eerste 9 maanden dezes jaars 804 schepen, van 371,049 ton. Het schip dat de reis van Liverpool derwaarts in dit jaar in den kortsten tijd afgelegd heeft, was 77 dagen onder weg.

BELGIE.

Zaturdag heeft er een proefrid plaats gehad op de eerste afdeeling van den spoorweg van Antwerpen op Rotterdam.

— Te Brussel is Mevr. de Wede v. Gobbelschroy overleden, in den ouderdom van ruim 100 jaren. — Te Gent is overleden Mevr. de Wede Claes Decocq, nalatende eene fortuin van verscheidene millioenen. Aan iedere harer vier dienstmaagden laat zij 100,000 frs. na; aan ieder werkman harer katoenfabriek 400 fr. rente (er zijn er 4 à 500); de fabriek zelve aan een der meesterknechts; al het materieel, machine, weefstoelen, enz. aan een ondermeesterknecht. Haar woonhuis aan eene nicht, en het overige van haar vermogen aan zekeren Heer Coppée, die haar in het geheel niet verwant is.

— Te Bergen in Henegouwen heeft het den 26sten zwaar gesneeuwd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 November.

In den *Moniteur* is een Keizerlijk besluit van den 22sten dezer afgekondigd, waarbij de vorming van tien nieuwe bataillons jagers te voet gelast wordt, alsmede de toevoeging van twee compagnien aan elk der bestaande bataillons van dat wapen, als van groot nut voor snelle bewegingen en als scherpschutters.

— Te Fontainebleau is het thans wegens de tegenwoordigheid des Keizers zeer druk, en zeer duur voor de talrijke vreemdelingen.

— Aan de beurs was in de laatste dagen der afgeloopen week de koers van bijna alle Fransche effecten rijzende. Op de meeste onzer markten zijn in de vorige week de graanprijzen gedaald; op sommige markten bedroeg de daling niet minder dan 3 tot 4 fr. per hectoliter; op andere 1 fr. tot 2 fr. 50; en naar het zich laat aanzien, zal de daling ditmaal duurzaam zijn.

— Daar in eenige departementen gebrek was aan handen om het graan te dorschen, zijn de militaire overheden aangeschreven de noodige manschappen ter beschikking te stellen van de landbouwers die aanvrage mogten doen om hulp bij het dorschen.

— In de van wege de Regering te Huningen in den Elsas daargestelde inrigting voor de kunstmatige vischteelt, heeft men thans 200,000 bevruchte eijeren van zalmen uit den Rijn en van forellen uit Zwitserland. In eene dergelijke inrigting op kleinere schaal, die te Parijs bestaat, zijn 100,000 eijeren van diezelfde vischsoorten. Eenige Departementsraden hebben gelden beschikbaar gesteld ter beproeving van de kunstmatige vischteelt; de Prefecten aldaar zijn door de Regering aangeschreven op te geven, hoe veel vischeijeren an hun departement uit de rijks-inrigtingen zouden moeten worden toegezonden.

— De uitgaven voor de openbare en bijzondere werken, welke in dit jaar te Parijs zijn opgerigt, berekent men op 100 millioen fr. De steengroeven ten zuiden van Parijs zijn geheel en al uitgeput. Die, welke thans gebezigd worden, bevinden zich aan den kant van de Marne, Oise en andere streken in de nabijheid der spoorwegen gelegen.

— De cholera schijnt eenigzins toe te nemen; alleen in de hospitalen zijn een 60-tal zieken opgenomen.

PORTUGAL.

De gewone berigten uit Lissabon van den 19den dezer bevestigen de tijding van het plotselinge overlijden der Koningin in het kraambed, nadat zij van een dooden zoon was verlost. Terstond daarop werd eene vergadering van de hoogste Staatsambtenaren belegd, die als Rijksraad, volgens de bestaande wetsbepalingen, aan den echtgenoot der Koningin, Prins Ferdinand van Coburg, opgedragen heeft namens zijnen minderjarigen zoon, die onder den naam van Pedro V den troon beklimt, het hooge gezag te voeren. De Regent, wiens persoon aan het volk niet onwelgevallig was, heeft voorerst het Ministerie onveranderd behouden.

SPANJE.

MADRID, 20 November.

Bij de gisteren geopende Kamer is volgens den wensch der Regering, de Heer Martinez de la Roza herkozen, een Staatsman van beproefde gematigdheid en vrijzinnigheid; bij meerderheid van 116 van de 191 stemmen op zich.

Men verzekert dat de voorgedragen wijzigingen der staatsregeling, die meestal de strekking hadden om de Koninklijke of liever de Ministeriële magt te vergrooten ten koste der Cortes, niet weder ter tafel zullen worden gebragt.

PRUISSEN.

BERLIJN, 28 November.

Het *Handelsblad* bevat bij telegrafisch berigt de volgende mededeeling omtrent het openen der Kamers: Heden middag ten 12 ure heeft door den Minister-President, namens den Koning, de opening der zitting van de Kamers plaats gehad. Het eerste gedeelte der openingsrede handelt alleen over binnenlandsche aangelegenheden; daarbij wordt onder anderen gesproken over de duurte der levensmiddelen en de quaestie om onder deze omstandigheden het vrije handelsverkeer in stand te houden. Aan het einde der aanspraak zegt de Minister-President, dat de Kamers hare werkzaamheden beginnen op een tijdpunt, waar men bezorgdheid koestert, dat de tot dus ver in stand gehoudene Europesche vrede door de verwikkelingen in de Levant gestoord zou kunnen worden. De Regering wil en kan niet verhelen, dat deze bezorgdheid op daadzaken berust, doch ziet met vertrouwen op de toekomst. Pruissen steunt op zijne eigene kracht en is zich haar bewust. Gelijk tot nu toe zal de Regering ook verder naar alle zijden zijne ijverige pogingen aanwenden, om de zaak des vredes te bevorderen, en tot gematigdheid aan te manen in deze quaestie, welke zulke gewigtige gevolgen kan hebben; zij zal ten dien einde hare onafhankelijke en onpartijdige stem doen hooren. Welke wending de gebeurtenissen ook nemen mogten, zal de Koning steeds gedachtig zijn, dat hij door de Voorzienigheid is geplaatst aan het hoofd eener natie, welke zich onderscheidt door vaderlandsliefde en eensgezindheid, en zijne regering zal bij alles wat zij geroepen zal worden te ondernemen, het behartigen van het ware belang des lands, hetwelk van dat der Kroon onafscheidelijk is, tot uitsluitend rigtsnoer zijner handelingen aannemen.

— Alhier is eene groote werkplaats daargesteld voor uit de gevangenis ontslagenen, die elders geen werk kunnen vinden. Er is plaats voor 350 werklieden. De gebouwen zijn door hooge muren afgesloten. De werklieden worden daarin onderhouden en moeten er wonen; zij moeten zich vóór de opname voor den tijd van 5 jaren in dienst stellen in 't gebouw, en zich onderwerpen aan het vastgestelde reglement.

NASSAU.

Den 22sten heeft de Bisschop van Limburg, aan de Lahn, te Wiesbaden voor het crimineel Geregtshof teregt gestaan, wegens misbruik maken van zijn gezag. De Bisschop heeft verklaard ditmaal voor den Regter te zijn verschenen, zonder daarom gehouden te willen zijn in 't vervolg gelijke goedwilligheid te betoonen. Het verhoor heeft 6 uren geduurd. Het vonnis kan nog lang wegblijven, naardien al de leden van den Kerkeraad moeten gehoord worden.

BADEN.

Namens den Regent-Groothertog is door den President-Minister aan de leden van den Opperkerkeraad dank betuigd, voor de trouw, door hen aan de Regering bewezen, in de verwikkelingen met den Aartsbisschop van Freiburg. Aan de leden wordt ook gemeld, dat de tegen hen uitgesproken ban geen de minste burgerlijke werking zal hebben.

— De Regering gaat voort met de ten-uitvoer-legging der wettelijke bepalingen tegen de geestelijken, die de door den Aartsbisschop uitgesproken excommunicatien en zijnen herderlijken brief van de kansels verkondigen; een aantal Pastoors en kapelaans zijn te dier zake weder met geldboeten gestraft of in hechtenis genomen. In sommige plattelands gemeenten heeft laatstgemelde maatregel tot onrustige bewegingen aanleiding gegeven, en heeft de Katholijke bevolking zich met geweld tegen de wegvoering der geestelijken verzet; eenige dier geestelijken zijn naar Wurtembergsch gebied gevlugt.

— De *Deutsche Volkshalle*, een Katholiek dagblad, maakt een door den Aartsbisschop van Freiburg aan de Regering gerigt protest bekend, waarin die kerkvoogd, even als in den door hem uitgevaardigden herderlijken brief, de gronden zijner handelwijze bloot legt, en daarna onder anderen het volgende zegt: „Wanneer de Bisschoppen de vrije en volledige uitoefening hunner voormelde pligten vorderen, dan vorderen zij slechts datgene, wat zij overeenkomstig de Katholieke kerkleer en het op die leer gegronde kanonieke regt naar hun geweten verpligt zijn te eischen, en wat hun bij gevolg in en met de vrijheid van geweten en eeredienst grondwettelijk gewaarborgd is. Zoodanige „landswetten," welke eenen Bisschop in de vrije en volle vervulling zijner pligten hinderlijk zijn en hem bij gevolg de uit zijne pligten voortvloeijende regten onthouden, zijn inbreuken op de gewaarborgde regten der Katholieke kerk. Deze inbreuken kunnen alleen daardoor verklaard worden, dat de betrekking der Katholieke kerk tot den Staat sedert langen tijd uit een Protestantsch standpunt beoordeeld en geregeld is geworden." Uit het gezegde volgt van zelf, dat, wanneer een Bisschop de met de gewetensvrijheid strijdige, dat is, zijne van Christus ontvangene en in het Katholieke dogma vastgestelde regten en pligten benadeelende „landswetten," na te vergeefs op hare afschaffing te hebben aangedrongen, niet gehoorzaamt, de schuld daarvan niet aan hem moet worden geweten, maar aan de „wetten." welke het beheer der Katholieke kerk belemmeren. In navolging van den Aartsbisschop van Freiburg hebben de tot de provincie aan den Opperrijn behoorende Bisschoppen van Mainz en van Limburg herderlijke brieven betrekkelijk de tegenwoordige omstandigheden uitgevaardigd, die geheel in denzelfden geest vervat zijn.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 15 November.

Op het oorlogstooneel aan den Donau werd volgens de jongste berigten niet meer gestreden, hoewel de Russen aanstalten schenen te maken om de Turken uit Klein-Wallachye te verdrijven, indien zij het niet mogten willen ontruimen.

Intusschen verneemt men steeds geruchten van vreedzamen aard. Donderdag jl. werd aan de Weener effectenbeurs eene telegrafische tijding uit Konstantinopel van den 14den dezer ontvangen, volgens welke een wapenstilstand van drie maanden zou gesloten zijn; deze tijding werd echter door velen voorbarig geacht.

— Het fort St. Nikolaas, reeds vroeger door de Turken genomen, is tot 5 malen toe door de Russen aangetast, maar te vergeefs. Eene Russische stoomboot, welke eene versterking van 1500 man aanbragt, is verongelukt, en de manschap is of omgekomen of door de Turken gevangengenomen. De vertegenwoordigers van Oostenrijk en Pruisen, de HH. van Brück en Wildenbrüch, waren teruggeroepen, zonder dat men voor alsnog wist wie hunne opvolgers zouden zijn.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 1sten December 1853, 's namiddags ten 1½ ure.

Onderwerp:

1°. Voordragt omtrent de opzending van verlaten kinderen.

2°. Voordragt omtrent de betaling van proceskosten, naar aanleiding van het Raadsbesluit van den 24sten Oct. ll.

3°. Request van eigenaars van den Schouwburg tot tegemoetkoming in de kosten van verlichting met gaz en eene jaarlijksche toelage van *f* 1,500.

4°. Request van H. Ramp tot continuatie van de pacht van het hek aan de Rijnsburgervliet.

5°. Voorstel tot verhooging der jaarwedde van den tauxateur van goud, zilver en juweelen bij de Stadsbank van Leening.

6°. Voorstel tot vermindering van het tarief op het gebruik van gaz.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed in den ouderdom van drie en vijftig jaren, Mevrouw LOUISE CORNELIA KRANTZ, Weduwe den Edel Groot Achtbaren Heer Mr. PIETER ELIZA PIEPERS.

LEYDEN, 27 November 1853.

Voor alle blijken van deelneming in onze droefheid, wegens het overlijden van ons jongste Kind ontvangen, betuigen wij door deze onzen opregten dank.

C. J. ROLLANDET,
A. E. ROLLANDET, ENELAAR.

De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van den Heer HENDRIK CORNELIS HAZENBERG, in leven *Scheeps-Doctor*, laatst gedomicilieerd geweest te *Leyden* en aldaar op den 29sten April 1853, *ab intestato* overleden, worden naar aanleiding van Art. 1082 van het Burgerlijk Wetboek, **opgeroepen**, tot het aanhooren der **Rekening** en **Verantwoording** diens Boedels, ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden*, op Donderdag den 8sten December 1853, des voormiddags ten *elf* ure.

BERIGT VOOR St. NICOLAAS.

LUTKIE, CRANENBURG EN GEYER,

Botermarkt W. IV. N. 6,

Hebben het genoegen te annonceren dat hun Magazijn voor het op handen zijnde ST. NICOLAAS-FEEST ruim voorzien is van eene uitmuntende sortering zeer fraaije en tevens buitengewoon goedkoope **Prenten- en Leesboekjes**, van 5, 8, 10, 12, 15, 20, 25 cents en hooger, welke alle voorzien met fraaije gekleurde Plaatjes, en in vleeijenden Hollandschen stijl geschreven zijn; alsmede een zeer schoone collectie zoowel Fransche als Hollandsche **Leesboekjes**, met zeer fijn geïllustreerde bandjes, rijk gecartonneerde, met gouden en zilveren omslagen, met medaillons en de elegantste in mosaïque houten banden à 25, 35, 85 cents en hooger.

Tevens een zeer groote voorraad der modernste **Porte-Monnaies**, van geheel leder à 20 cents, met breede stalen beugels à 25 cents, en dito met dubbele sluiting of binnen-sluiting à 60 cents en hooger; **Sigarenkokers** van 12, 20 en 25 cents, met stalen beugel à 90 cents en hooger; voorts zeer fraaije **Zak-Portefeuilles**, **Albums**, **Cartonnages**, **Papeteries**, waaronder à 20 cents en hooger; **Schrijf-Mappen** in geheel leder à 40 cents en hooger; **Bouw-Doozen**, **Domino-**, **Schimmel-**, **Kien-** en **Belegerings-Spelen**; **Verwdoozen** à 8, 10 en 12 cents; Porceleinen en Marmeren **Inktpotten** in soorten; **Passerdoozen**, **Legkaarten**, **Loterijspelen** en **Metamorphosen**.

Ook hebben zij op nieuw ontvangen de Werken van HENDRIK CONSCIENCE, alsook eene sortering der modernste **Abat-jours**.

[illegible]

Bij toeval door verandering van Woonplaats *te Koop*: Eene **Timmermans- en Metselaars-Affaire**, met annexe Woonhuizen. Adres in Persoon of met *franco Brieven* onder Letter **G.** bij de Boekhandelaren D. DU MORTIER & ZOON, alhier.

AANBESTEDING.

DIAKENEN DER NEDERDUITSCHE HERVORMDE GEMEENTE alhier, zijn voornemens **voor de warme Spijsuitdeeling aan hunne Armen** beginnende Januarij 1854, **aan te besteden:**

De levering van Rijst, Vleesch, Zout, Roggebloemmeel, Steenkolen en Turf.

De Voorwaarden en Monsters liggen ter inzage Donderdag 1 December, Vrijdag 2 Dec. en Zaturdag 3 Dec. eerstk. van des morgens 10 ure, tot des namiddags ten 2 ure op het *Huiszittenhuis*.

De Inschrijvingsbilletten moeten op zegel en behoorlijk gesloten, aldaar bezorgd zijn, uiterlijk Maandag 5 Dec. e. k., des voormiddags ten 12 ure.

Diakenen voornoemd,

LEYDEN, November 1853.

P. J. ZUURDEEG JZN., *Praeses.*
H. ZAALBERG, *Scriba.*

OPENBARE VERKOOPING,

in het Logement *het Hof van Holland*, te *Noordwijk-Binnen*, op Woensdag den 7den December 1853, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den Notaris Mr. C. C. VAN DER SCHALK, van:

No. 1. Een WOONHUIS met TUINGROND, staande en gelegen aan de Achterkerkstraat te *Noordwijk-Binnen*, Kadaster Sectie F. Nos. 1143 tot en met 1149, groot 30 roeden en 12 ellen.

No. 2. Eene partij extra best TUINLAND, gelegen onder *Noordwijk*, Sectie M. Nos. 176 tot en met 187, groot 2 bunders, 52 roeden en 50 ellen.

En No. 3. Eene partij uitmuntend BOSCHLAND, gelegen onder *Voorhout*, Sectie A. Nos. 713, 714, 715, 716 en 909, groot 2 bunders, 25 roeden en 30 ellen.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris te *Noordwijk-Binnen*.

De Boekverkooper J. W. VAN LEEUWEN, te *Leyden*, zal ten zijnen Huize Verkoopen, op Maandag den 28sten November 1853 en vier volgende middagen: Een Verzameling van **BOEKWERKEN**, over **Godgeleerdheid**, **Regtsgeleerdheid**, **Grieksche** en **Latijnsche Letterkunde**, **Geneeskunde**, **Geschiedenis**, **Taal-** en **Letterkunde**, de **Litterarische Werken**, meerendeels nagelaten door den Wel-Edelen Zeer Geleerden Heer H. J. FRANCKEN, in leven Rector te *Boxmeer*. De Catalogus is à 10 Cents te bekomen.

BOEKVERKOOPING

in het Logement *de Gouden Zon*, van de nagelaten Bibliotheken van wijlen de Heeren F. A. T. FRITZE, in leven *Medicinae Doctor* te *'s Gravenhage* en J. L. D. GESELSCHAP,

Heden en Morgen 1 December is alles te zien van 's morgens 10 tot des namiddag 4 uur.

Vrijdag 2 December, voor den middag ten 11 uur, Verkooping der Boeken over **Godgeleerdheid**, **Kerkgeschiedenis**, **Philosophie**, **Regtsgeleerdheid** en **Staatkunde**.

Na den middag ten 5 uur, die over **Geschiedenis**, **Oudheden**, **Natuurlijke Geschiedenis** en **Geneeskunde**.

Zaturdag voor den middag, **Oude** en **Nieuwe Letterkunde**.

Na den middag, **Kunsten en Wetenschappen**, **Land- en Volkenkunde**, **Kaarten**, **Boekenkast**, **Incunabulen**, **Handschriften**, **Plaatwerken** enz.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 28 November.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	61 9/16	61 [illegible]	61 9/16
Dito Certificaten	3	73 [illegible]	74	73 [illegible]
Dito dito	4	92½	92 [illegible]	92 [illegible]
Amortisatie Syndicaat	3½	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	121	—	—
O. I. Leening	4	92½	—	—
Dito Holl. Spoorweg		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4½	—	—	—
Haarlemmermeer	5	100	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	5	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	104 [illegible]	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	103 [illegible]	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	94 [illegible]	94 [illegible]	—
Dito 1840	4	89 [illegible]	89 [illegible]	89 [illegible]
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	88¼	88½	88¼
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	158	—	—
Dito Obligatiën	4	81¾	—	—
SPANJE, Obligatiën	à 1 pCt.	21¼	21⅝	21½
Dito Obligatiën	3	45½	45⅝	45⅝
Dito Binnenl. à 6 m.	3	40 [illegible]	40 [illegible]	40 [illegible]
Bewijzen Coupons		5 [illegible]	5¼	5 [illegible]
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	[illegible]	—	—	—
Dito Metall.	5	76 [illegible]	76 [illegible]	76 [illegible]
Dito Nieuwe	5	90 [illegible]	91 [illegible]	90 [illegible]
Dito 1847	2½	39 5/16	39⅜	—
BELGIE, Banc.	2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	50 [illegible]	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	95	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	36 [illegible]	36 [illegible]	36 [illegible]
Dito dito	4	—	—	—
VENEZUELA	3½	30½	31½	—
MEXICO	3	23	23¼	—
AMERIKA, Bankactiën		4½	—	—

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 4 pCt.

Wissel-Disconto 3.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 9.80

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.

BIJBLAD N°. 37.

KORT VERSLAG

DER

ZITTING VAN DEN GEMEENTERAAD VAN LEYDEN.

(*Behoorende bij de Leydsche Courant van 30 November 1853, N°. 143.*)

Zitting van 29 November.

Afwezig de Heeren: Bake, Buchille, Cock, van Outeren, van der Hoeven, Taets van Amerongen, de Moen, Krantz, Olivier en Leembruggen.

Nadat de notulen der voorgaande zitting waren gelezen en vastgesteld, is vervolgens mededeeling gedaan eener ingekomen missive van het Raadslid Prof. J. Bake, daarbij naar aanleiding van art. 18 der Gemeentewet zijn ontslag inzendende als lid van dezen raad, terwijl voorts door ZEd. bij die missive wordt te kennen gegeven, dat hij deze betrekking niet verlaat zonder dankbare herinnering aan zoo vele blijken van welwillendheid en vertrouwen, als hij steeds van zijne ambtgenooten mogt ondervinden; — hij drukt vervolgens zijnen welmeenenden dank uit aan de Gemeente, door wier keuze hij zich steeds ten hoogste vereerd heeft gevoeld, en voegt er ten slotte de verzekering bij dat ZEd. duurste belangstelling onverminderd blijft in de welstand en den bloei van de Stad zijner geboorte, waar hij zijne opvoeding genoot en aan welker Hoogeschool hij zijne geheele ontwikkeling, en naast den onwaardeerbaren zegen der Voorzienigheid, het geluk zijns levens te danken heeft.

Aangenomen voor kennisgeving.

De Burgemeester heeft daarna overgelegd:

1°. Eene missive van Gecommitteerde tot de administratie der Vereenigde Gast- en Leprooshuizen, van den 24sten dezer maand, betrekkelijk de behandeling der zieken in het Caecilia Gasthuis door de Stads Doctoren.

Nederlegging in de Leeskamer.

Eenige adressen om tot Geneeskundige in het Caecilia Gasthuis te worden benoemd, als:

a. Van de Med. et Chir. Doctoren:

D. K. Munting te Lisse, J. Zeeman te Amsterdam, D. Veegens te Weesp, P. J. J. Schmidt te Rotterdam en J. M. Schrant alhier, (de beide laatsten tevens Art. Obst. Doctoren).

b. Van de Med. et Art. Obst. Doctoren:

J. D. S. Kombach te Heerde bij Apeldoorn, S. A. Meerburg te Almkerk en L. A. Verwey te 's Gravenhage, (terwijl van laatstgenoemde nader is ingekomen eene missive, waarbij het tegenwoordige adres wordt ingetrokken, vermits de verlangde graad van Med. et Chirurgiae Doctor door hem niet wordt bezeten).

c. Van den Med. Doctor:

G. C. P. de Ruiter te Utrecht.

En *d. Van den Med. Doctor, tevens Heel- en Verloskundige:*

J. N. L. Bax te Nijmegen.

2°. Nog eenige adressen om tot Heelkundige in hetzelfde Gasthuis te worden benoemd, als van:

A. van Iperen, Chirurgijn en Vroedmeester alhier; W. Klots, idem te Sparendam; J. P. van der Liet, idem te Amsterdam; J. A. Longepée, idem alhier; A. J. Schretlen, idem alhier; A. P. van den Berg, idem alhier; J. S. van der Noorda, Heelmeester te 's Gravenhage, en S. A. Andreson, Heelmeester alhier.

Wordt besloten alle deze stukken met de bijlagen, te voegen, bij de bereids ter dezer zake ingekomen, en op de leeskamer nedergelegde adressen.

Alsnu is aan de orde der beraadslaging:

De Instructie voor den Geneeskundige en den heelkundige in het Caecilia Gasthuis.

Na het wisselen van algemeene consideratien wordt overgegaan tot de behandeling van art. 1, welk art. nadat door de Commissie van redactie is voorgesteld in plaats van *van den Burgemeester* te lezen *van of namens den Burgemeester* met algemeene stemmen wordt aangenomen, dus luidende:

» Een Genees- en een Heelkundige zijn, naar de volgende bepalingen, belast met de zorg voor de zieken, die, op vertoon van een schriftelijken last van of namens den Burgemeester of van een schriftelijk bewijs van Stads-Geneesheeren of Stads-Chirurgijns, tot opneming in het Caecilia-Gasthuis zijn aangewezen."

Art. 2 wordt met 14 tegen 1 stemmen, zijnde die van het lid Stoffels aangenomen, van dezen inhoud:

» De Geneesheer onderzoekt de lijders en wijst de plaats aan in de verschillende afdeelingen."

Met 12 tegen 3 stemmen, zijnde die van de leden Lezwijn, Stoffels en de Breuk, wordt vervolgens art. 3 aangenomen; het luidt als volgt:

» Aan hem is de behandeling van alle zieken opgedragen; hij wordt, wanneer hij het noodig oordeelt, daarin bijgestaan door den Heelkundige."

De artt. 4 en 5 worden met algemeene stemmen aangenomen, zij zijn van den volgenden inhoud:

» Art. 4. Hij bepaalt den tijd van ontslag en zorgt dat lijders aan chronische ziekten niet te lang in het Gasthuis verblijven."

» Art. 5. In een daartoe aangelegd boek wordt bij de opneming aangeteekend, de dag der opneming, benevens den naam, met de voornamen, den ouderdom en woonplaats van den zieke, en later de dag van ontslag of overlijden."

Nadat op art. 6 door de Commissie wordt voorgesteld in dit art. voor »*den Gemeenteraad*" te lezen »*Burgemeester en Wethouders*" wordt dit art. en vervolgens art. 7 met algemeene stemmen aangenomen, dus luidende:

» Art. 6. In een register wordt aanteekening gehouden van den aard en van het verloop der ziekten, alsmede van hare behandeling, om daaruit, aan het eind van elk dienstjaar eene tabel op te maken, die aan den Burgemeester en Wethouders wordt ingediend."

» Art. 7. De voorschriften in de stads apotheek gereed te maken, worden, in een hiertoe aangelegd boek, met inkt geschreven."

Op art. 8 wordt door het lid Lizman voorgesteld in te voegen tusschen de woorden *en Heelkundigen* het woordje *de* en wordt met deze bijvoeging dit art. en vervolgens art. 9 met algemeene stemmen aangenomen. Zij luiden als als volgt:

» Art. 8. Telken morgen niet later dan 9 ure, bevinden zich de Genees- en de Heel-kundige in het Caecilia-Gasthuis en bezoeken de lijders in tegenwoordigheid van den binnenvader, aan wien de bevelen worden gegeven met betrekking tot den leefregel en de bijzondere behandeling van elken lijder."

» Art. 9. » Telken namiddag op een vast te stellen uur, worden de visiten herhaald, in het bijzonder om de sedert het bezoek van den morgen ingekomen zieken in behandeling te ne-

men. Wanneer er later zieken worden ingebragt, wordt hiervan dadelijk aan den Genees- en aan den Heelkundige kennis gegeven.”

Door de Commissie wordt voorgesteld in art. 10 achter *daarvan* in te voegen de woorden *ten spoedigste*, met welke bijvoeging dit art. en voorts de artt. 11, 12 en 13 achtervolgens onveranderd worden aangenomen, zij luidt aldus:

» Art. 10. Aan de Hoogleeraren, belast met het kliniesch onderwijs, wordt, telkens nadat een lijder is opgenomen, daarvan ten spoedigste kennis gegeven, met vermelding van de namen en den oudendom en van den aard der ziekte; ten einde zij zouden kunnen beoordeelen of de lijder geschikt is om in het Nosocomium Academicum te worden overgenomen. Die lijders, welke tegen betaling zijn opgenomen, zullen niet dan met hunne toestemming daartoe kunnen worden aangewezen.”

»Art. 11. Dagelijks wordt een staat epgemaakt van de beschikbare bedden en de opgave daarvan gezonden aan den Burgemeester en aan de Stads-Geneesheeren en Chirurgijns, opdat deze zich zich hiernaar in de aanwijzing tot opneming zouden kunnen gedragen.”

»Art. 12. Omtrent alle veranderingen, die door den Geneesheer en den Heelkundige wenschelijk en uitvoerbaar worden geacht, treden zij in overleg met het Bestuur van het Caecilia-Gasthuis.”

» Art. 13. Wanneer belangrijke operatiën noodzakelijk worden gerekend, wordt de Genees- of Heelkundige, op wiens aanwijzing de zieke is opgenomen, uitgenoodigd bij de operatie tegenwoordig te zijn.

Het lid Lisman stelt voor om in art. 14 in plaats van of Heelkundige te lezen *of de Heelkundige* met welke bijvoeging dit art. wordt aangenomen, met 14 tegen 1 stemmen, zijnde die van het lid Siegenbeek. Het luidt dus:

»Bij overlijden, onderzoekt de Genees- of de Heel-kundige het lijk en geeft kennis aan het Bestuur van het Caecilia-Gasthuis, alsmede aan den ambtenaar van den Burgerlijken stand, dat de dood gebleken is.”

Vervolgens stelt het lid Gevers voor dat hier ter plaatse worde ingevoegd een nieuw art., dus luidende:

» De lijken der lijders, die tegen betaling worden opgenomen, zullen niet dan met toestemming hunner naastbestaanden worden geopend.”

Welk voorstel, als niet geappuyeerd wordende, niet in rondvraag wordt gebragt.

Art. 15 wordt met algemeene stemmen aangenomen, zijnde van dezen inhoud:

»De bepalingen der Instructiën voor Stads-Geneesheeren en Chirurgijns, voor zoover zij met deze in strijd zijn, vervallen bij de invoering dezer.”

Eindelijk wordt de geheele verordening met algemeene stemmen aangenomen.

Waarna de Vergadering is gesloten.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.

BIJBLAD N°. 38.

KORT VERSLAG

DER

ZITTING VAN DEN GEMEENTERAAD VAN LEYDEN.

(*Behoorende bij de Leydsche Courant van 30 November 1853, N°. 144.*)

Zitting van 1 December.

Afwezig de Heeren: Bake, Cock, Adriaans, van Kaathoven, Taets van Amerongen, van der Boon Mesch, Krantz, Siegenbeek, Olivier en Sikkel Groos.

De Notulen der vorige Zitting worden gelezen en goedgekeurd.

Door het lid Stoffels wordt voorgesteld om de geheimhouding op te heffen van het behandelde in de Vergadering van den 21sten November ll.

Naar aanleiding van gemaakte bedenkingen wordt door het lid van Outeren voorgesteld, dit voorstel na afloop dezer openbare Zitting in eene geslotene te behandelen. — En is hiertoe besloten.

Worden overgelegd de navolgende stukken sedert de jongste vergadering ingekomen, als:

1°. Het Proces-Verbaal van het gehouden examen tot benoeming van een' onderwijzer op eene der armenscholen. — Leeskamer.

2°. Twee adressen om tot Geneeskundige in het Caecilia-Gasthuis te worden benoemd:

a. Van S. I. W. Voorhorst, Med. et Art. Obst. Doctor te Wageningen.

b. Van D. Wildschut Rijnders, idem te Hengelo.

Nog een adres voor de betrekking van Heelkundige in genoemd Gasthuis, van:

J. G. Lijsen, Chirurgijn en Vroedmeester te Kampen.

Wordt besloten deze adressen bij de overigen in de Leeskamer voor de leden te deponeren.

4°. Adres van de gezamenlijke agenten van politie tot bekoming eener gratificatie.

In handen van den Burgemeester als hoofd der gemeente-politie en van de Commissie van Finantie. Eindelijk wordt nog door den Burgemeester overgelegd, een adres van den Commissaris van politie W. Kemna Jr., tot tegemoetkoming in het bij hem geleden verlies, door de intrekking der vroeger aan hem toegekende *f* 250, voor de waarneming van het publiek ministerie bij het Kantongeregt alhier.

Gesteld in handen der Commissie van Finantie ten fine van berigt en raad.

Aan de orde der beraadslaging zijn de volgende onderwerpen: als:

1°. De voordragt van Burgemeester en Wethouders, strekkende om dit collegie te magtigen, om de kinderen die door hunne ouders moedwillig worden verlaten, voor rekening dezer gemeente naar de koloniën der Maatschappij van Weldadigheid op te zenden.

Door het lid Lisman is bij de behandeling van dit onderwerp, als amendement op deze voordragt voorgesteld: » dat de verlaten kinderen naar de Weeshuizen ter opname zullen worden gezonden, en de Regenten dezer godshuizen, door Burgemeester en Wethouders zullen worden gemagtigd, om die kinderen naar de gestichten der Maatschappij van Weldadigheid op te zenden." Dit amendement geene ondersteuning vindende, is niet in rondvraag gebragt, waarna de Vergadering zich met algemeene stemmen, met de voordragt van Burgemeester en Wethouders, zoodanig als deze is liggende heeft vereenigd.

2°. De voordragt van Burgemeester en Wethouders omtrent de betaling van proces-kosten, naar aanleiding van het raadsbesluit van 24 October ll.

Ook deze voordragt met algemeene stemmen goedgekeurd zijnde, is het daartoe strekkende concept-raadsbesluit vastgesteld.

3°. Het request van de eigenaren van den Schouwburg, tot tegemoetkoming in de kosten van verlichting met gaz, en ter bekoming eener jaarlijksche toelage uit de gemeentekas van *f* 1500.—, onder zoodanige voorwaarden als de Raad zal vermeenen te behooren.

Na eenige deliberatiën hierover in verband met het afwijzend rapport der Commissie van Finantie, is door het lid van Outeren het navolgende amendement voorgesteld: »De Raad, in het algemeen gunstig gestemd tot het verleenen van eenige subsidie aan de requestranten, heeft besloten, het verzoek te renvoyeren aan Burgemeester en Wethouders, met uitnoodiging om met eigenaren van den Schouwburg in nader overleg te treden, aangaande den voet en wijze waarop, en onder welke bepalingen deze zal kunnen worden verleend, waardoor het publiek tevens verzekering erlange, van een billijk, geregeld en degelijk genot van tooneelvoorstellingen, die vooral in eene Academiestad wenschelijk zijn te achten."

Dit amendement vervolgens in rondvraag gebragt zijnde, is dienovereenkomstig, met 12 tegen 3 stemmen, die van de leden de Moen, Lisman en Gevers besloten.

4°. Het request van H. Ramp tot continuatie der pacht van het hek aan den Rijnsburgervliet.

Op dit adres, is de voordragt van Burgemeester en Wethouders, waarbij wordt voorgesteld dit verzoek voor geene gunstige beschouwing vatbaar te achten, in rondvraag gebragt en met 14 tegen 1 stemmen, die van den Burgemeester, verworpen; waar door alzoo, overeenkomstig het verzoek tot de continuatie is besloten, en het daartoe strekkende raadsbesluit is vastgesteld.

5°. Het Voorstel van Commissarissen der Stads Bank van Leening tot verhooging der jaarwedde van den tauxateur van Goud, Zilver en Juweelen bij die inrigting.

Hieromtrent wordt op voorstel van het lid Lisman besloten, de behandeling van dit onderwerp uit te stellen, tot dat daaromtrent een rapport van de Commissie van Finantie zal zijn ingewonnen.

6°. Het voorstel van den Raadsleden Krantz en Leembruggen:

a. Tot vermindering van den prijs van het verbruikte gaz bij particulieren, en

b. Om geene winst te berekenen bij de levering van gaz-toestellen.

Door Commissarissen der gaz-fabriek hieromtrent gerapporteerd zijnde, het voorstel voorloopig aan te houden tot dat de rekening over het loopende jaar zal opgemaakt en de uitkomsten zullen bekend zijn, — ten einde dan zoodanig nader of ander voorstel te doen, als in het belang, zoo van de verbruikers als van de fabriek en de stedelijke finantiën het meest geschikt zullen geoordeeld worden, heeft de vergadering zich met algemeene stemmen vereenigd, en conform hetzelve besloten.

De aan de orde gestelde onderwerpen alzoo afgeloopen zijnde, wordt door den Burgemeester medegedeeld, dat in deze Vergadering nog zijn ingekomen:

Adressen van J. van Kampenhout Jr. en J. A. Biesiot, daarbij vrijstelling verzoekende van de kosten van kleeding voor de Schutterij, waartoe zij ingevolge de bepaling van dezen raad verpligt zijn geacht.

Wordt besloten deze stukken ten fine van berigt en raad te stellen in handen van Burgemeester en Wethouders.

Hierna is de Vergadering in eene geslotene voortgezet.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.